

EU-site voor jongereninspraak
Vierde raadpleging

WAT KINDEREN TE ZEGGEN HEBBEN OVER ARMOEDE EN SOCIALE INCLUSIE

Samenvatting van wat de kinderen hebben gezegd

Maart 2026

WAAR GAAT DIT OVER?

Alle kinderen en tieners moeten een gelukkig en gezond leven kunnen leiden. Sommige kinderen hebben extra ondersteuning nodig, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, voedselzekerheid of huisvesting.

Om die kinderen hierbij te helpen, hebben de landen van de Europese Unie (EU) nationale plannen opgesteld.

Deze plannen zijn gebaseerd op de Europese kindergarantie. De EU controleert hoe de garantie en de nationale plannen werken.

Daarom was het belangrijk om direct aan kinderen en tieners onder de 18 jaar te vragen hoe hun leven eruitziet en hoe het in hun land gaat.

Tussen 17 oktober en 8 december 2025 hebben kinderen uit de hele EU deelgenomen aan een online-enquête, focusgroepen en gesprekken via de [EU-site voor jongereninspraak](#).

WIE HEBBEN ER MEEGEDAAN?

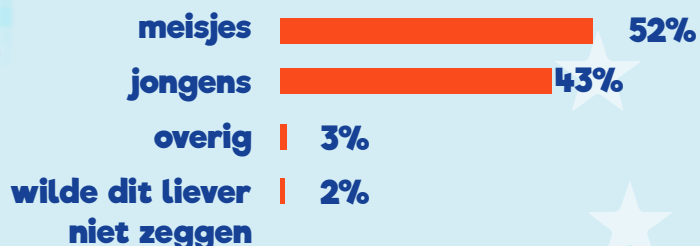
41 736 kinderen en tieners
tussen de 8 en 17 jaar oud

Uit alle 27 EU-landen;
sommigen woonden buiten de EU

Online-enquête,
26 focusgroepen
en **45 persoonlijke gesprekken**

BELANGRIJKE TERMEN

 Armoede	wanneer een gezin niet genoeg geld heeft voor de basisbehoeften, zoals eten, huisvesting en verwarming.
 Sociale inclusie	als je je ergens thuis voelt, eerlijk wordt behandeld en kunt deelnemen aan alle aspecten van het dagelijks leven.
 Europese kindergarantie	een EU-plan dat landen helpt de toegang van kinderen tot essentiële diensten te verbeteren.
 Discriminatie	wanneer iemand oneerlijk wordt behandeld om wie hij of zij is, of vanwege een persoonlijke eigenschap.
 Obstakels	iets wat het moeilijker maakt voor een persoon om de hulp en ondersteuning te krijgen die hij of zij nodig heeft of om mee te doen met anderen en erbij te horen.

DE BELANGRIJKSTE BOODSCHAP VAN KINDEREN

Veel kinderen zeiden dat hulp en diensten beschikbaar zijn, en dat sommige dingen zijn verbeterd. Maar niet elk kind heeft op dezelfde manier toegang tot deze ondersteuning.

Dit betekent dat zelfs als kinderen dezelfde rechten hebben, ze in het dagelijks leven niet altijd dezelfde kansen krijgen.

DE MAATREGELEN DIE KINDEREN WILLEN!

Behandel kinderen met respect, help ze om zich veilig te voelen, bescherm hun privacy en sluit niemand buiten.

Maak ondersteuning praktisch, op tijd beschikbaar en betrouwbaar, vooral voor kinderen die enorme hindernissen moeten overwinnen.

Maak de kosten lager of maak diensten gratis voor gezinnen die ze nodig hebben, zodat alle kinderen kunnen meedoen.

Luister naar kinderen als er beslissingen worden genomen die hun leven beïnvloeden en laat zien wat er is aangepast op basis van wat zij hebben gezegd.

ERBIJ HOREN EN EERLIJK WORDEN BEHANDELD

Wat kinderen zeggen

- Armoede kan ervoor zorgen dat kinderen zich schamen of zich buitengesloten voelen, zelfs wanneer ondersteunende diensten beschikbaar zijn, omdat ze zich zorgen maken dat ze anders worden behandeld of door anderen worden veroordeeld.
- Sommige kinderen hebben te maken met discriminatie vanwege hun handicap, etniciteit, migratieachtergrond, geslacht en andere verschillen.
- Kinderen voelen zich veilig wanneer volwassenen hen steunen, heldere regels en procedures volgen en op een eerlijke en consequente manier handelen.
- Kinderen hebben het gevoel dat ze erbij horen wanneer zij volwassenen om zich heen hebben die zij kunnen vertrouwen, en die hen serieus nemen en die luisteren naar wat ze te zeggen hebben.

Waar kinderen om vragen

- Ondersteuning die praktisch is en die op het juiste moment en consequent wordt geboden, vooral aan kinderen die enorme hindernissen moeten overwinnen of die extra hulp nodig hebben.
- Volwassenen moeten iets doen als een kind wordt gepest of gediscrimineerd, en zij moeten de waardigheid van kinderen beschermen door hen met respect te behandelen en op te komen voor hun rechten.
- De geboden steun moet de privacy van kinderen beschermen en op zodanige wijze worden verleend dat zij zich niet buitengesloten of anders dan anderen voelen.
- Zorg voor zinvolle manieren voor kinderen om mee te beslissen en laat zien wat er is aangepast door wat zij hebben gezegd.

De zorgen van kinderen zijn reëel en verdienen het om serieus te worden genomen. Er moet waarde aan worden gehecht, zelfs als volwassenen die zorgen als niet belangrijk beschouwen.

Jongens, 16-17 jaar, Roemenië

Elk kind verdient een thuis, internet, voedingszekerheid, bestaansmiddelen, gezondheidszorg en onderwijs, ongeacht zijn of haar etnische, religieuze of andere achtergrond, maar niet elk kind krijgt deze – en dat moet veranderen.

Jongens, 15 jaar, Bulgarije

HET LEVEN OP SCHOOL

Wat kinderen zeggen

- Schooluitjes, activiteiten en apparatuur kunnen geld kosten, en deze kosten kunnen voor kinderen een belemmering vormen om mee te doen.
- Extra leerondersteuning is niet altijd beschikbaar wanneer kinderen die nodig hebben.
- Toetsen, huiswerk en examens kunnen voor veel druk en stress zorgen.
- Pesten en discriminatie kunnen ervoor zorgen dat kinderen zich op school niet veilig voelen.
- Ondersteuning voor kinderen met een handicap en extra behoeften werkt in de dagelijkse praktijk op school niet altijd goed.

Waar kinderen om vragen

- Maak schoolactiviteiten gratis of goedkoper, en leg vooraf duidelijk uit wat de totale kosten zijn, inclusief eventuele extra kosten voor materialen, reiskosten of apparatuur waar gezinnen in het begin misschien geen rekening mee houden.
- Stel duidelijke regels op over pesten en discriminatie, zorg ervoor dat iedereen de regels begrijpt en pas ze consequent toe, zodat er duidelijke gevolgen zijn voor schadelijk gedrag en kinderen zich veilig en gerespecteerd voelen en zo kunnen deelnemen aan het sociale leven op school.
- Zorg ervoor dat kinderen ondersteuning kunnen krijgen bij het leren en dat er begeleiders en schoolverpleegkundigen beschikbaar zijn wanneer kinderen hen nodig hebben.
- Geef kinderen een stem in beslissingen op school, luister naar wat ze te zeggen hebben en breng op basis daarvan veranderingen aan.

Veel leerlingen kunnen zich een schoolreisje of betaalde activiteit niet veroorloven, en zelfs als de kosten laag zijn, kunnen ze het gevoel krijgen dat ze worden uitgesloten.

Focusgroep, 16-17 jaar, Roemenië

Het zou mooi zijn als op school de tijd zou worden genomen om te praten over wat er allemaal gebeurt en wat wij daarvan vinden.

Meisje, 15 jaar, Denemarken

GEZONDHEIDSZORG

Wat kinderen zeggen

- Door lange wachtlijsten krijgen kinderen niet altijd de benodigde hulp en ondersteuning, vooral wat psychische zorg betreft.
- Voor sommige gezinnen zijn gezondheidsdiensten moeilijk bereikbaar, met name de gespecialiseerde zorg, vooral voor gezinnen die in landelijke gebieden wonen.
- De kosten kunnen een belemmering zijn, vooral voor tandheelkundige zorg, psychische zorg en andere specialistische behandelingen.
- Sommige kinderen weten niet waar ze om hulp moeten vragen, zeker als hun ouders hen niet kunnen ondersteunen.

Waar kinderen om vragen

- Snellere toegang tot artsen en gespecialiseerde zorg wanneer kinderen die nodig hebben.
- Betaalbare zorg voor gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, waaronder tandheelkundige en gespecialiseerde zorg, zoals oogonderzoeken en brillen, psychische hulpverlening en logopedie.
- Duidelijke, kindvriendelijke informatie over waar zij terecht kunnen voor hulp.
- Betere en snellere ondersteuning als kinderen psychisch in de knel komen, met ook ondersteuning op school.

Het kan bijvoorbeeld zo gaan: ik heb eindelijk de moed verzameld en denk: "Oké, vandaag ga ik het vertellen", en dan is ze [de schoolverpleegkundige] er niet eens.

Meisje, 17 jaar, Zweden

Het zou voor scholen verplicht moeten zijn om ten minste één psycholoog en één maatschappelijk werker te hebben.

Meisje, 8 jaar, Portugal

VOEDSELZEKERHEID, INCLUSIEF ÉÉN SCHOOLMAALTIJD PER DAG

Wat kinderen zeggen

- Gezonde voeding is belangrijk om gezond te blijven en goed te kunnen leren, maar niet alle kinderen kunnen hier elke dag op rekenen.
- Niet op alle scholen worden gratis schoolmaaltijden aangeboden en sommige oudere leerlingen komen hier volgens de regels niet voor in aanmerking, zelfs als een gezin het financieel moeilijk heeft.
- Schoolmaaltijden zijn niet altijd van goede kwaliteit, of zien er niet lekker uit en smaken niet lekker.
- Gezondere voeding kost vaak meer dan bewerkte en minder gezonde producten, dus kan het zijn dat gezinnen daarvoor kiezen omdat ze elk dubbeltje moeten omdraaien; zelfs als ze de voorkeur geven aan gezondere voeding.
- Tijdens periodes waarin scholen gesloten zijn, zoals vakanties, kan de verstrekking van gratis schoolmaaltijden worden onderbroken, waardoor voor sommige kinderen in die periode niet in dezelfde voedselondersteuning wordt voorzien.

Waar kinderen om vragen

- Elke schooldag minstens één gratis of betaalbare gezonde maaltijd.
- Zorg ervoor dat op school goedkope en gezonde snacks en dranken te krijgen zijn.
- Betere kwaliteit en meer variatie van de schoolmaaltijden, met groente en fruit.
- Maaltijdondersteuning tijdens vakanties en schoolsluitingen, bijvoorbeeld door middel van vakantiemaaltijdenclubs of boodschappenvouchers, om ervoor te zorgen dat kinderen ook wanneer de school gesloten is genoeg te eten hebben.

Scholen moeten gratis gezonde maaltijden of snacks aanbieden op school. School moet een veilige plek zijn.

Jongen, 16 jaar, Polen

We moeten ouders en kinderen laten zien hoe ze thuis gezond kunnen eten. Hier moet meer voorlichting over komen.

Jongen, 17 jaar, Hongarije

HUISVESTING

Wat kinderen zeggen

- Een veilig thuis helpt kinderen om zich veilig en geborgen te voelen, wat weer hun leerprestaties en gezondheid ondersteunt.
- Sommige kinderen wonen in een koud, vochtig of overvol huis.
- De kosten van de huur en voor gas, elektriciteit en water kunnen een enorme belasting vormen voor gezinnen, en sommige kinderen maken zich enorm veel zorgen over klasgenoten die hun huis dreigen te verliezen of moeten verhuizen, waardoor ze hun vrienden kwijtraken en naar een andere school moeten.
- Jongeren die het jeugdzorgstelsel verlaten, krijgen soms niet voldoende steun bij huisvesting wanneer ze op zichzelf gaan wonen.

Waar kinderen om vragen

- Zorg ervoor dat huizen warm, veilig en in goede staat verkeren en dat problemen snel worden opgelost, zodat kinderen comfortabel kunnen leven en gezond kunnen blijven.
- Help gezinnen die minder geld te besteden hebben om de huur, verwarming, water en energie te kunnen betalen.
- Zorg ervoor dat kinderen voldoende ruimte en privacy hebben, inclusief een rustige plek om te leren.
- Geef jongeren betere ondersteuning als zij een pleeggezin of kindertehuis verlaten.

Het is een kwestie van waardigheid of schaamte: dat je een eigen plek hebt, die schoon en warm is.

Kind, Frankrijk

Verhuurders moeten wettelijk worden verplicht zich aan minimumnormen te houden, er moet schoon water uit de kraan komen en de isolatie moet goed genoeg zijn.

Meisje, 17 jaar, Duitsland

WAT IS DE VOLGENDE STAP?

In 2026 zal de EU deze input van de kinderen, samen met informatie van volwassenen uit elk van de landen, gebruiken om de vooruitgang te evalueren en de plannen voor het aanpakken van armoede en uitsluiting van kinderen te verbeteren. De antwoorden van de kinderen helpen de EU bij het evalueren van de Europese kindergarantie en de nationale plannen.

Link voor de QR-code: https://eu-for-children.europa.eu/childrens-voices_nl

Ben je jonger dan 18 jaar en wil je graag met iemand praten over hoe je je voelt, vraag dan hulp aan een volwassene die je vertrouwt of neem contact op met een [kinderhulplijn](#) in jouw land.

#EUChildParticipation